

T. C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
KURUMSAL GERİ BİLDİRİM RAPORU
(Nihai Rapor)

DEĞERLENDİRME TAKIMI

Prof. Dr. Sevim ROLLAS (Takım Başkanı)

Prof. Dr. Akile Reşide GÜRSOY (Üye)

Prof. Dr. Haluk ÖZMEN (Üye)

Prof. Dr. Belma AKŞİT (Üye)

Ümmühan ÇELİK (Üye)

Doç. Dr. Rüyam KÜÇÜKSÜLEYMANOĞLU (Gözlemci)

09 Ocak 2018

KURUMSAL GERİ BİLDİRİM RAPORUNUN İÇERİĞİ

ÖNSÖZ	3
1. GİRİŞ	4
1. 1. Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci	4
1. 2. Kuruma İlişkin Bilgiler	6
1. 3. Değerlendirme Süreci	7
2. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ	8
3. EĞİTİM - ÖĞRETİM	12
4. ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME / TOPLUMSAL KATKI	20
5. YÖNETİM SİSTEMİ ve KURUMSAL KARAR ALMA SÜRECİ	25
6. SONUÇ, DEĞERLENDİRME ve ÖNERİLER	28

ÖNSÖZ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kurumsal Dış Değerlendirme süreci kapsamında, ilk aşamada kurumun, Kalite Kurulu *Kurum İç Değerlendirme Kılavuzu*'na uygun olarak hazırlanmış olduğu 2015 ve 2016 yıllarına ait *Kurum İç Değerlendirme Raporları* Değerlendirme Takımı üyeleri tarafından incelenmiştir. Üniversiteyi yerinde tanımak ve değerlendirme takımının ilk buluşmasını sağlamak amacıyla 11 Ekim 2017 tarihinde kuruma bir ön ziyaret gerçekleştirilmiştir. Daha sonra kurumu daha detaylı incelemek, yapılanları gözlemlemek ve paydaşların görüşlerini almak üzere 19-22 Kasım 2017 tarihleri arasında bir saha ziyareti gerçekleştirilmiş ve *Kurumsal Dış Değerlendirme Ölçütleri* çerçevesinde, takım üyelerinin katkısıyla "*Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kurumsal Geri Bildirim Raporu (KGBR)*" hazırlanmıştır.

Kurum ziyaretlerimiz sırasında bize göstermiş oldukları misafirperverlik ve süreci sağlıklı yürütebilmemiz için verdikleri destekten ötürü başta Sayın Rektör Prof. Dr. Sait BİLGİÇ olmak üzere, Rektör Yardımcılarına, Kalite Komisyonu üyelerine, tüm akademik ve idari personele, öğrencilere ve dış paydaşlara teşekkür ederiz.

Değerlendirme sonuçlarının, Ondokuz Mayıs Üniversite'sinin gelişimine, yeni dönem stratejik plan ve kalite çalışmalarına ve üniversitenin gelecekte hayal ettiği vizyona ulaşmasına katkıda bulunmasını dileriz.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Kurumsal Dış Değerlendirme Takımı

1. GİRİŞ

Üniversitelerin Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci kapsamında, 2015 yılına ait Kurumsal İç Değerlendirme Raporu'nu (KİDR) 2016 Haziran sonu, 2016 yılına ait KİDR'ı ise 2017 yılı Mayıs başı itibarıyla Yükseköğretim Kalite Kurulu'na sunan ve Kurumsal Dış Değerlendirme sürecinden geçme talebini ileten Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nin (OMÜ) bu talebi Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından olumlu bulunmuş ve 2017 yılı Kurumsal Dış Değerlendirme programına alınmıştır.

Kurumsal Dış Değerlendirme süreci kapsamında önce 2015 ve 2016 yıllarına ait KİDR'lar incelenmiş, 11 Ekim 2017 tarihinde kuruma bir ön ziyaret daha sonra 19-22 Kasım 2017 tarihleri arasında bir saha ziyareti gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaret sırasında, üniversite üst yönetimi, Kalite Komisyonu üyeleri, birim yöneticileri, araştırma merkezleri yöneticileri, akademik ve idari personel, öğrenciler ve kurumun dış paydaşlarıyla toplantılar yapılmış, bazı birimler ziyaret edilmiş, öğrenci ve çalışanlara sunulan olanaklar yerinde görülerek değerlendirilmiştir.

Bu rapor, OMÜ'nün KİDR'ını, saha ziyareti gözlemlerini ve tarafımıza iletilen ek bilgi ve belgeleri kapsayacak şekilde üniversitenin kendini geliştirme sürecine ve kalite yolculuğuna katkı sağlaması amacıyla hazırlanmıştır.

1. 1. Kurumsal Dış Değerlendirme Süreci

23 Temmuz 2015 tarih ve 29423 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği'nin 10. maddesi uyarınca ülkemizdeki yükseköğretim kurumları, iç değerlendirme çalışmalarını her yıl Ocak-Mart aylarında tamamlamak ve hazırladıkları İç Değerlendirme Raporunu Nisan ayı sonuna kadar Yükseköğretim Kalite Kurulu'na göndermekle yükümlüdür. Ayrıca, aynı yönetmeliğin 12. maddesi uyarınca yükseköğretim kurumlarının beş yılda en az bir defa Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından yürütülecek dış değerlendirme sürecinden geçmeleri gerekmektedir.

Bu mevzuat uyarınca “*Kurumsal Dış Değerlendirme*” süreci, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından oluşturulan bir değerlendirme takımı aracılığıyla, kurumun kendi iç değerlendirme raporundan da yararlanılmak suretiyle değerlendirilmesini kapsamaktadır. Bu süreç, program değerlendirilmesi ve akreditasyonundan farklı olarak kurumun genel değerlendirilmesi üzerine odaklıdır. Sürecin temel özellikleri aşağıda verilmektedir:

- Uluslararası kabul görmüş bir bakış açısıyla ulusal bir değerlendirme sürecidir.
- Kurumun kendisini tanımladığı misyon/vizyon ve stratejik hedeflerine uyumunu ölçmeye çalışan, “sürekli iyileşme” yaklaşımını benimseyen bir değerlendirme sürecidir.
- Kurumun iç değerlendirme (öz-değerlendirme) aşamasına güçlü vurgu ile yapılan bir değerlendirmedir.
- Kurumun değerlendirilmesi, iç ve dış paydaşlarının görüşlerinin de alındığı akran değerlendirme yaklaşımı ile gerçekleştirilir.

Kurumsal dış değerlendirme süreci ve hazırlanan geri bildirim raporu, fakülte/bölüm/birim bazında olmayıp, yükseköğretim kurumunun bir bütün olarak değerlendirilmesini kapsamaktadır. Uluslararası anlamda akran değerlendirmesi yaklaşımıyla ve tüm paydaşların görüşleri alınarak hazırlanan kurumsal dış değerlendirme geri bildirim raporunun amacı, değerlendirmeden geçen kurumun yönetim ve iç kalite güvence kültürünün sürekli gelişimini sağlamaktır. Dış değerlendirme süreci kapsamında, kurum ile ilgili olarak aşağıda yer alan sorulara cevap aranmaktadır:

- Kurum ne yapmaya çalışıyor?
- Kurum yapmak istediklerini nasıl gerçekleştiriyor?
- Kurum yapmak istediklerini gerçekleştirdiğinden nasıl emin oluyor?
- Kurum süreçlerini nasıl iyileştirmeyi planlıyor?

Temel amacı bir üniversitenin kendisini iyileştirme kapasitesini değerlendirmek ve süreçlerin, akademik verimliliğin ve yenilikçi yaklaşımın stratejik vizyonu ne ölçüde desteklediğini belirlemek olan Kurumsal Dış Değerlendirme süreci;

- 1) KİDR üzerinden yapılan ön değerlendirme,
- 2) Kurum ziyareti,
- 3) KGBR'nin hazırlanması, şeklindeki üç evreden oluşur.

Kurumsal Dış Değerlendirme sürecinin başarısı, bu üç evrenin kapsamlı ve planlı şekilde kesintisiz olarak bütünsel bir yapıda yürütülmesine ve zamanında tamamlanmasına bağlıdır. Değerlendirme sürecinin iyileştirilmesi açısından değerlendirme amaçlarının doğru şekilde anlaşılması, süreç sonuçlarının değerlendirilmesi ve tüm katılımcıların doğru ve eksiksiz geri bildirim sunmaları büyük önem taşımaktadır.

1. 2. Kuruma İlişkin Bilgiler

OMÜ, 1 Nisan 1975 tarih ve 1873 Sayılı Kanun’la kurulmuştur. Samsun’da 1973 yılında Hacettepe Üniversitesi’ne bağlı olarak açılan Samsun Tıp Fakültesi aynı kanunla OMÜ’ye bağlanmıştır. Fen ve Mühendislik Bilimleri Fakültesi olarak kurulan ama daha sonra Fen-Edebiyat ve Mühendislik Bilimleri Fakülteleri olarak ikiye ayrılan bu fakülteleri 1976 yılında kurulan Ziraat Fakültesi takip etmiştir. Üniversite, 1982 yılında Fen Bilimleri, 1983 yılında Sağlık Bilimleri ve 1985 yılında Sosyal Bilimler Enstitüleri ile lisansüstü faaliyetlerine başlamış, 1992 yılında Güzel Sanatlar ve 2010 yılında Eğitim Bilimleri Enstitüleri açılmıştır. OMÜ, 42 yıllık geçmişiyle Türkiye’nin köklü üniversiteleri arasında yer almaktadır. Karadeniz Bölgesinde, tarihi bir öneme sahip Samsun İlinde kurulmuş olan üniversite, 5 ana yerleşke ve 8 ilçede 6.816.000 m²’lik toplam arazi alanı ve 630.000 m²’lik tesis alanı ile eğitim-öğretim, araştırma geliştirme ve topluma hizmet faaliyetlerini sürdürmektedir. Üniversitenin merkez yerleşkesinde (Kurupelit Yerleşkesi) Rektörlük, Tıp, Dış Hekimliği, Veterinerlik, Mühendislik, Ziraat, İlahiyat, Eğitim, Fen-Edebiyat, Sağlık Bilimleri, Yaşar Doğu Spor Bilimleri, İktisadi ve İdari Bilimler Fakülteleri, Yabancı Diller ve Sivil Havacılık Yüksekokulları, Sağlık Hizmetleri MYO ve 4 enstitü (eğitim, fen, sağlık ve sosyal bilimler) bulunmaktadır. Üniversite, merkez yerleşke dışında Samsun’un ilçelerine dağılmış Güzel Sanatlar, Mustafa Kemal Güneşdoğdu, Ballica ve Bafra Yerleşkelerine sahiptir.

OMÜ’nün örgüt yapısı, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanunu’nun üniversitelerin akademik ve idari örgütlenmesine ilişkin maddeleri ve ilgili yönetmelikler doğrultusunda Fakülte, Enstitü, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu, Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Hastane), diğer Uygulama ve Araştırma Merkezleri ile Rektörlüğe bağlı birimlerden oluşmaktadır. 2017 yılı itibariyle 20 fakülte, 5 enstitü, 1 konservatuar, 2 yüksekokul, 13 meslek yüksekokulu ve 24 uygulama ve araştırma merkezi ile faaliyetlerine devam eden üniversite bünyesinde 9.116’sı lisansüstü (tezsiz ve tezli yüksek lisans, doktora), 32.299’u lisans ve 16.828’i ön lisans olmak üzere toplam 58.243 öğrenci öğrenim görmektedir. Bu öğrencilerin 3.342’si uluslararası öğrencidir. Üniversitenin araştırma-geliştirme ve uygulama faaliyetleri akademik birimlerde ve araştırma ve uygulama merkezlerinde yürütülmektedir. OMÜ, Samsun’da sürdürdüğü büyüme ve gelişmenin yanı sıra, bünyesinde kurduğu fakülte ve yüksekokullarla Sinop, Amasya ve Ordu İllerinde kurulan yeni üniversitelerin

temelini oluşturmuş ve bu üniversitelerde akademik yapının oluşmasına katkıda bulunmuş olup birçok fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu yeni kurulan üniversitelere devredilmiştir. Üniversitenin Kasım 2017 itibarıyla, 2.346'sı akademik ve 1.748'i idari (4/A) olmak üzere toplam 4.094 personeli bulunmaktadır. Bunlar dışında 4/B ve 4/C kapsamındaki personel, sürekli işçiler ve hizmet alımı şeklinde çalıştırılan personel de mevcuttur.

OMÜ'nün eğitim dili Türkçe olmakla birlikte, Tıp ve İktisat Fakültelerinde; Nanobilim ve Nanoteknoloji doktora programında İngilizce eğitim verilmektedir.

OMÜ'nün kalite iyileştirmeye yönelik çalışmaları: OMÜ, kalite geliştirme ve iyileştirme kapsamında Bologna Süreci ölçütlerine göre öğrenci iş yüklerine dayalı kredi değerlerini (AKTS) ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde belirleyerek OMÜ Ders Kataloğu-Bilgi Paketinde yayımlamakta ve 2013 yılından itibaren bütün mezunlarına İngilizce “Diploma Eki” vermektedir. Ayrıca eğitim-öğretimin etkinliğini artırmak, öğrencilerin beceri kazanmalarını sağlamak için sosyal, kültürel faaliyetler ve çeşitli toplantılar gerçekleştirmektedir. Tıp Fakültesi, UTEAK-TEPDAD tarafından 2012’de akredite edilmiş ve Veteriner Fakültesi’nin VEDEK değerlendirme süreci ise devam etmektedir. Mezun Bilgi Sistemi’nin kurulması, Kalite Elçisi uygulaması, Kalite Kurulu ve Danışma Kurulu’nun oluşturulması, kalite konusunda uzman kişiler tarafından konferansların verilmesi ve bilgilendirme toplantılarının yapılması kalite iyileştirmeye yönelik önemli çalışmalardır.

1. 3. Değerlendirme Süreci

OMÜ kurumsal dış değerlendirme süreci, Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği ve ilgili süreçler kapsamında, Kurumsal Dış Değerlendirme Ölçütleri temel alınarak kurum tarafından hazırlanan ve kurum hakkındaki bilgilerin, kurumun kalite güvence sisteminin, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme faaliyetlerinin ve yönetim sisteminin özetlendiği 2015 ve 2016 yıllarına ait KİDR’lerin Değerlendirme Takımı üyeleri tarafından incelenmesi ile başlamıştır. Takip eden süreçte yapılan ön yazışmalar sonrasında varılan mutabakat sonucu 11 Ekim 2017 günü OMÜ’ye bir günlük ön ziyaret gerçekleştirilmiştir. Kuruma, ön ziyarette hazır bulunması istenen belgelerin listesi gönderilmiştir. Ön ziyarete değerlendirme takımı üyeleri Prof. Dr. Sevim ROLLAS (Takım Başkanı), Prof. Dr. Akile Reşide GÜRSOY, Prof. Dr. Haluk ÖZMEN, Prof. Dr. Belma AKŞİT, Ümmühan ÇELİK ve Doç. Dr. Rüyam KÜÇÜKSÜLEYMANOĞLU (gözlemci) katılmıştır. Ön

ziyarete öncelikle değerlendirme takımı kendi içerisinde yaptığı toplantıda görev dağılımını gerçekleştirmiş ve Prof. Dr. Haluk ÖZMEN raportör olarak seçilmiş, taslak saha ziyareti planı hazırlanmış, KİDR'ler üzerinde görüşülmüş ve takım üyeleri tarafından KİDR incelemesine göre doldurulan “*Ek 2. Kurum Değerlendirme Formu*” üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Öğlen yemeği sonrasında değerlendirme takımı üyeleri, Rektör ve OMÜ Kalite Komisyonu üyeleri ile bir araya gelmiş ve kalite komisyonu adına üniversitenin kısa tanıtımı ve işleyişi hakkında kısa bir sunum yapılmış, görüşmeler takım üyeleri ve katılımcılar arasında karşılıklı görüş alışverişi, soru ve cevaplar ile tamamlanmıştır. Toplantı sonrasında değerlendirme takımı ve üniversite üst yönetiminin katılımı ile üniversitenin merkez kampüsü içerisinde bulunan Dış Hekimliği Fakültesi (yemekhane, 4 amfi, öğrenci soyunma odaları ve kütüphane), Sosyal Yaşam Merkezi, KİTAM, Mühendislik Fakültesi (bilgisayar laboratuvarı, amfiler, öğrenci kantini, derslikler) ve Merkez Kütüphane ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Ziyaretler sonrasında Rektör ve Takım Başkanı bir araya gelerek taslak saha ziyareti planı üzerinde görüşmüş ve değerlendirme takımı saat 17.00’de kurumdan ayrılmıştır.

Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği ve ilgili süreçler kapsamında OMÜ’ye Kurumsal Dış Değerlendirme ziyareti, 19-22 Kasım 2017 tarihlerinde, değerlendirme takımı üyelerinin katılımı ile Ek 1’de verilen, üniversite yönetimi ile mutabakat sonucu oluşturulan ziyaret programı çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Ziyaretler esnasında Üniversite Yönetimi, Kalite Kurulu Üyeleri, birim yöneticileri, akademik/idari personel, öğrenciler ve dış paydaşlarla ayrı ayrı oturumlarda görüşmeler yapılmış ve bu görüşmeler ile KİDR’lerde belirtilen hususların ne kadarının hayata geçirilmiş olduğu anlaşılmaya çalışılmıştır. Tüm bu aşamaların sonucunda Değerlendirme Takımı tarafından KGBR hazırlanmıştır.

2. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

OMÜ kalite çalışmalarına 2006 yılında ADEK’in kurulmasıyla başlamış, bu çalışmalar 2009 yılından itibaren hız kazanmış ve devam ettirilmiştir. Kurum kalite çalışmalarını hızlandırmak ve bu anlamdaki çalışmalara daha sağlıklı yön vermek adına 2016 yılında “*OMÜ Kalite Komisyonu Çalışma Usul ve Esasları*”nı hazırlamış, Mayıs 2016 tarihinde Rektör başkanlığındaki Kalite Komisyonu üyelerini belirlemiş, Ocak 2017 tarihinde ise üst yönetim değişikliği sonrasında Kalite Komisyonu üyeleri yeniden belirlenmiştir. Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği’nde ifade edilen kalite komisyonu tanımına uygun olarak oluşturulan “OMÜ Kalite

Komisyonu”; gerek idari (*rektör, rektör baş danışmanı, genel sekreter, daire başkanı*) gerekse değişik akreditasyon süreçlerinde görev almış alanında uzman akademisyenlerden seçilerek oluşturulmuştur. Komisyonda öğrenci temsilcisi de bulunmaktadır. OMÜ Kalite Komisyonunca, her hafta Rektörün başkanlığında yapılan toplantılarda, üniversitenin kalite güvence sisteminin yol haritası şekillendirilmektedir. Ayrıca, kalite güvencesi ve toplam kaliteyi artırma adına dış paydaşların da katılımıyla danışma kurulu oluşturulmuş ve faaliyetlerine başlamıştır. İlan edilmiş bir kalite politikası bulunan kurumun üst yönetiminin toplam kaliteyi artırma ve kalite güvencesi sağlama adına süreci sahiplendiği, içselleştirdiği ve sürecin gereklerini yerine getirmede tüm paydaşlarla işbirliği yaptığı gözlenmiştir.

Üniversitenin ikinci stratejik planı olan 2014-2018 Stratejik Planı’nın hazırlanmasında katılımcı bir anlayışın benimsenmesi, hedefleri ölçmede kullanılacak performans göstergelerinin sorumlu birimlerin görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturulmuş olması, iç ve dış paydaşların kalite süreçlerine katılımının değişik yöntemlerle sağlanmaya çalışılması, üniversite web sayfasında “*öneri ve düşünceleriniz*” sekmesinin ve birimlerde “*dilek ve şikâyet*” kutularının olması, “*açık kapı*” uygulaması ile üniversite üst yönetiminin iç ve dış paydaşlarla iletişimini güçlendirmeye yönelik faaliyetlere önem vermesi, üst yönetimin iç ve dış paydaşların fikirlerini almayı ve bu fikirleri toplam kaliteyi artırma adına değerlendirerek iyileştirme amaçlı kullanmayı önemseydiğini göstermektedir. Bununla birlikte, iç ve dış paydaş memnuniyetlerinin bütünsel olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve bu bulgulara dayalı olarak gerekli düzeltme ve düzenlemelerin yapılması, yani sisteminin aktifleştirilmesi kurumun iyileşmeye açık yanlarından birisi olarak değerlendirilmiştir.

OMÜ’nün ilan edilmiş misyon, vizyon, stratejik hedefleri ve kalite politikası gerek web sayfasında, gerek 2016 KİDR’de, gerekse de 2016 idare faaliyet raporunda ifade edilmiştir. Kurum misyonunu; “*Araştıran, öğrenen, çözümleyen, öncü, girişimci ve değerlere bağlı bireyler yetiştirmek; bilimsel araştırmaların niteliğini ve yenilikçi özelliğini artırmak; paydaşlara üst düzeyde hizmet sunmak*”, vizyonunu; “*Bilim ve teknolojiye yeniliğin, eğitim ve öğretimde niteliğin, hizmette paydaş memnuniyetinin üst düzeyde olduğu, özenilen bir üniversite olmak*” şeklinde; kurumsal değerlerini ise, “*bilimsellik, adalet, şeffaflık, hesap verilebilirlik, paydaş odaklılık, katılımcılık ve insana ve değerlere saygı*” şeklinde belirlemiştir. Kurumun 2014-2018 yıllarını kapsayan ikinci Stratejik Planı’nda bu misyon ve vizyona yönelik olarak “*Eğitim alanını*

güçlendirmek”, “*Kurumsal kapasiteyi geliştirmek*”, “*Uluslararasılaşmayı geliştirmek*” ve “*Üniversite ile dış paydaş işbirliğini güçlendirmek*” şeklinde dört stratejik amaç yer almıştır. Kurumda, misyon farklılaşması odaklı yaklaşım benimsenmiştir. Kurumun, stratejik planda belirlenen her bir stratejik amaç için iç ve dış paydaşların katılımıyla yapılan toplantılarda mevcut durum analizini yapmış olması; belirlediği hedeflerle uyumlu yeni bir yol haritası oluşturarak vizyon ve misyonunu belirlemiş olması ve bu süreçleri paylaşımcı ve katılımcı hassasiyetle yapması olumlu değerlendirilmiştir. Ancak, stratejik planda yer alan performans göstergeleri ile kalite güvencesi süreçleri arasında ilişkilendirme, kurumun iyileşmeye açık yanları olarak değerlendirilmiştir.

Üniversite, hedeflerine ulaşabilmek için belirlediği stratejik amaçları geliştirmek, uygulamak ve sonuçlarını değerlendirmek amacıyla stratejik yönetim modelini benimsemiştir. Kalite politikasının tüm birimlere yaygınlaştırılması ve içselleştirilmesi için yapılan çalışmalar ve üniversite üst yönetiminin kalite güvence sistemine olan inancı, desteği ve şeffaflığı sağlama çabaları olumlu karşılanmıştır.

OMÜ’de kalite kültürünün önemli bir bileşeni olan akreditasyona yönelik çalışmalar da sürdürülmektedir. Tıp Fakültesi, 2011 yılı Ocak ayında akreditasyon programına başvurmuş, Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulu-Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (UTEAK-TEPDAD) tarafından değerlendirilmiş ve 1 Ocak 2012 tarihinde fakültenin akreditasyonu onaylanmıştır. Tıp Fakültesi, TEPDAD tarafından 2015 yılında ara değerlendirmeye tabi tutulmuş ve eksikliklerin tamamlanması çalışmalarına 2016 yılında hız verilmiştir. Veteriner Fakültesi, Veteriner Hekimliği Eğitim Kurumları ve Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (VEDEK) akreditasyon başvuru şartlarını 2016 yılında tamamlamış olup değerlendirme sürecindedir. Ayrıca saha ziyareti sırasında Matematik, Hemşirelik gibi bölümlerin de akreditasyon çalışmalarını başlattığı gözlenmiştir. Toplam kaliteyi artırma adına birimlerin mevcut akreditasyon kurullarına başvurmaları için teşvik edilmesi, desteklenmesi ve bu yolla akredite edilen birim sayısının artırılmasının faydalı olacağı değerlendirilmiştir.

Mühendislik Fakültesi ISO TSE 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi belgesini almak için gerekli çalışmaları yaparak belgelendirme sürecini başlatmıştır. Bu kapsamda Fakülte 4 Aralık 2017 tarihinde TSE'den gelecek ekip tarafından değerlendirilecektir. Endüstri Mühendisliği

Bölümü'nün Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK) başvurusu için hazırlıklara başladığı da saha ziyareti sırasında ifade edilmiştir.

Kurumun kalite güvencesi ve toplam kaliteyi artırmada öğretim elemanlarının bilgilendirilmesi ve motive edilmesi adına, farklı üniversitelerden de destekler alınarak eğitimlerin yapıldığı ve bu yolla kalite anlayışının yaygınlaştırılmaya çalışıldığı gözlenmiştir. Bu eğitimlerin tüm birimlerde her seviyede görev yapan çalışana ulaşacak şekilde yaygınlaştırılması ve verilen eğitimlerin etkinliğinin süreç performansı üzerinden takibinin de sağlanarak gerektiği durumlarda yenilenmesinin, kurumda yürütülmeye çalışılan kalite çalışmalarının içselleştirilmesi açısından olumlu olacağı öngörülmektedir.

Kurum, 2014-2018 Stratejik Planı'nda yer alan ve yıllık performans programlarıyla ilişkilendirilen göstergelerin gerçekleşme durumunu periyodik aralıklarla tespit etmekte ve faaliyet raporlarında yayımlanmaktadır. Kurum, elde edilen bilgiler doğrultusunda geleceğe yönelik iyileştirmeler yapmaya çalışmaktadır. Ancak performans göstergelerinin ilgili birimler tarafından periyodik olarak izlenmesi ve elde edilen verilerin sisteme girilmesi konusunda eksikliklerin olduğu ve bu hususun kurumun iyileşmeye açık yanlarından birisi olduğu anlaşılmaktadır.

Üniversite üst yönetiminin başlattığı “*açık kapı*” uygulamasının, üniversite web sayfasında yer alan “*öneri ve düşünceleriniz*” sekmesinin ve birimlerde öğrencilerin öneri, istek ve şikâyetlerini yönetime bildirebildikleri “*dilek ve şikâyet kutularının*” varlığı olumlu değerlendirilmekte, ancak dilek, temenni, şikâyet ve önerilerin sonucunun izlenebileceği mekanizmaların geliştirilmesinin bu sistemi daha etkili kılacağı öngörülmektedir.

Üniversitenin Mezun Bilgi Sisteminin varlığı, dönem sonlarında mezun söyleşileri yapması ve mezunlarının TUS, DUS, KPSS gibi sınavlardaki başarı düzeylerini diğer üniversite mezunları ile karşılaştırması yönündeki çabaları takdirle karşılanmaktadır. Ancak mezunların eğitim programlarının geliştirilmesi sürecine katkı sağlaması için daha farklı mekanizmaların kurulması ve mezun ilişkilerinin daha etkin şekilde yönetilmesi iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

OMÜ, kalite iyileştirme çalışmalarını KİDR'ın hazırlanmasından sonra da büyük bir hızla devam ettirmiş, Rektör Prof. Dr. Sait BİLGİÇ birimlerin akademik kurul toplantılarına katılarak kalite güvence sisteminin önemini açıklamış, OMÜ Kalite Komisyonu tarafından oluşturulan değerlendirme ekipleri birimlerde değerlendirme çalışmaları yapmış, 2017 yılı içinde kalite güvence sistemi ile ilgili çeşitli konferanslar verilmiş ve toplantılar düzenlenmiştir. Ayrıca saha ziyaretinde yapılan incelemelerde, kalite kültürünün tüm birimlere yaygınlaştırılması anlamında birimlerde bir dekan yardımcısı/müdür yardımcısı, gönüllü bir öğretim elemanı ve fakülte/yüksekokul sekreterinden oluşan “kalite elçisi” uygulamasının başlatıldığı belirlenmiştir. Bu bağlamda 160 kalite elçisine eğitim aldırılmıştır. Uygulamanın etkinliğini araştırma adına Ziraat Fakültesi'nde pilot uygulama başlatılmıştır. Bu uygulamalar kaliteyi artırma adına atılmış somut adımlar olarak değerlendirilmiştir.

Dış paydaşlarla olan ilişkiler incelendiğinde, Üst Yönetimin dış paydaşları üniversiteye çekme ve süreçlere dâhil etme anlamında istekliliğinin ve çabalarının olduğu gözlenmiştir. Nitekim 2014-2018 dönemi stratejik planında ifade edilen stratejik amaçlardan birisi de “*Üniversite İle Dış Paydaş İşbirliğini Güçlendirmek*” olarak belirlenmiştir. Dış paydaşların kalite süreçlerine dahil edilmesi ve bu yolla kalite kültürüne katkı sağlanmaya çalışılması amacıyla Sürekli Eğitim Merkezi (OMÜ-SEM), Uluslararası İlişkiler Birimi (UİB), Üniversite-Sanayi-İş Dünyası İşbirliğini Geliştirme, Uygulama ve Araştırma Merkezi (OMÜ-ÜSİGEM) ve Uzaktan Eğitim Merkezi'nin (UZEM) yapmış olduğu çalışmalarla üniversitenin “dışa açılan kapıları” olarak görev yaptıklarının gözlemlenmesi olumlu karşılanmıştır.

3. EĞİTİM - ÖĞRETİM

OMÜ, 2014-2018 Stratejik Planı'nda misyon ve vizyonuna yönelik olarak dört temel stratejik amaç ve bunlara dönük hedefler belirlemiştir. Bu stratejik amaçlardan bir tanesi “*Eğitim Alanını Güçlendirmek*”, bir diğeri ise “*Uluslararasılaşmayı Geliştirmek*”tir. İlk stratejik amaç kapsamında altı, ikinci stratejik amaç kapsamında ise üç hedef belirlenmiştir. Gerek KİDR'lerin incelenmesi, gerekse saha ziyaretinde edinilen bilgilerden hareketle hedeflerin bir bölümüne ulaşmak adına önemli faaliyetlerin yürütüldüğü ve üniversite üst yönetiminin bilinçli ve kararlı olduğu gözlenmiştir. Ancak bazı hedeflere ulaşıp ulaşamadığı veya ne ölçüde ulaşıldığı, ulaşamayan hedefler için ne tür yeni önlemlerin alındığı ve bu amaçla bilgi, veri toplama işleminin nasıl yürütüldüğü ve elde edilen verilerin nasıl değerlendirildiğine yönelik kanıt ve

açıklamaların özellikle idare faaliyet raporlarında yer alması, iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

Üniversitenin yeni programların tasarımı ve onayına yönelik olarak tanımlı süreçlerinin mevcut olduğu, bu anlamda kurumsal yönergelerin ve iş akış süreçlerinin hazırlandığı ve şeffaf şekilde paylaşıldığı görülmektedir. Program tasarımlarında iç paydaşların faaliyetlere Tıp, Diş Hekimliği, Ziraat gibi bazı fakültelerde değişik komisyonlar (program komisyonu, müfredat komisyonu, eğitim-öğretim komisyonu gibi) aracılığı ile etkili şekilde katıldığı görülürken, izleme, değerlendirme ve sürekli iyileştirme çevriminin kapatılmasında başlatılan çabaların tüm birimleri kapsamasının iyileşmeye açık yan olduğu değerlendirilmiştir.

OMÜ, programların sürekli izlenmesi ve güncellenmesi çalışmalarını iç ve dış paydaşların değişik şekillerdeki katılımları ile gerçekleştirdiğini ve bu bağlamdaki iş akış süreçlerini tanımlamış olduğunu 2016 KİDR’de belirtmektedir. Bu gözden geçirme ve iyileştirme faaliyetlerinin bir takvime bağlı olmadığı, genellikle güz ve bahar dönemleri sonlarında ilgili birimlerce yürütüldüğü ifade edilmektedir. Bu bağlamda, örneğin Tıp Fakültesi ve Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi’nde her dönem sonunda ders değerlendirme anketleri ile gözden geçirme faaliyetlerinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Program güncellemelerinde iç ve dış paydaş görüşlerinin alınmasının kurum adına olumlu olduğu değerlendirilmiş; bu tür iyi uygulamaların diğer birimlere de yaygınlaştırılması ve sağlıklı bilgi akışının izlenmesinin iyileşmeye açık yan olduğu görülmüştür.

Kurumun değişik birimlerinde yürütülen programlarda yer alan derslerin Bologna Süreci ölçütlerine göre öğrenci iş yüklerine dayalı AKTS hesaplama çalışmalarının yapıldığı ve OMÜ Ders Kataloğu-Bilgi Paketinde web sayfası aracılığı ile kamuoyuna ilan edildiği görülmektedir. Öğrencilerin yurt içinde ve yurt dışındaki iş yeri ortamlarında gerçekleşen uygulama ve stajlarının iş yükleri de belirlenmiştir. Ancak İngilizce programların da bilgi paketinde İngilizce olarak yer alması öngörülmektedir. Program çıktıları ile bu çıktıların derslerde verilen bilgi ve becerilerle ilişkisini tanımlayan matrislerin Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği, Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü ve Fen Edebiyat Fakültesi Matematik Bölümü ve Sanat Tarihi Bölümü’nde web sayfasında yer aldığı görülmektedir. Diğer birimler için de hazırlanmış olduğu belirtilen bu matrislerin tamamının OMÜ Ders Kataloğu - Bilgi Paketinde yer alması önerilmektedir. Programların yeterlilikleri belirlenirken Türkiye

Yeterlilikler Çerçevesi'yle (TYYÇ) uyumu göz önüne alınmış web sayfasından ulaşılmakta ancak bazı programlarda eksikler görülmüştür.

Kurumda, öğrenci merkezli eğitim uygulaması, derslerin iş yüküne dayalı kredi değerleri (AKTS) kullanılmakta olduğu görülmüş; ancak bu kredilerin belirlenme aşamasında öğrencilerin bu süreçlerde aktif rol almalarını sağlayacak sistematik yaklaşımlar ve başarı ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin hedeflenen ders öğrenme çıktılarını ölçebilecek şekilde tasarlandığını gösteren bir kanıt rastlanmamıştır.

Öğrenci merkezli eğitim uygulamasına iyi bir örnek; Tıp Fakültesinde probleme dayalı öğrenim (PDÖ) modelinin uygulanıyor olmasıdır. Öğretim üeleriyle yapılan görüşmede; öğretim üeleri, İngilizce tıp eğitiminin başlamasıyla birlikte öğrenci sayılarındaki artışın iş yüklerini artırdığını ifade etmişlerdir. Öğretim üyesi ihtiyacı olan disiplinlerin geliştirilmesi, iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

Kurum, üniversite bünyesinde öğrenci temsilciliğine önem verdiğini ve “*Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Konseyleri ve Yükseköğretim Kurumları Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetmeliği*” ile 2016 tarihli “*OMÜ Öğrenci Konseyi Yönergesi*” ile öğrenci katılımını sağladığını 2016 KİDR’de beyan etmektedir. Bu durum olumlu olmakla birlikte, öğrencilerin iç paydaş olarak kalite iyileştirme süreçlerine ve akademik kurullara katılımının yeterince sağlanamaması iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

Üniversite, 2014-2018 Stratejik Planı’nda belirlenen “*Eğitim Alanını Güçlendirmek*” stratejik amacı kapsamında 2016 yılı itibarı ile “*Öğretim Elemanlarının Yetkinliklerinin Her Yıl Arttırılması*” hedefine yönelik olarak, farklı fakülte ve birimlerde görev yapan toplam 376 akademik personele ölçme ve değerlendirme yöntemlerini de içeren *Eğiticilerin Eğitimi* programı uyguladığını 2016 KİDR’de belirtmektedir. Ancak bu uygulamanın bazı fakültelerle sınırlı kaldığı, hatta saha ziyaretinde görüşülen öğretim elemanlarının bazılarının bu uygulamadan haberdar olmadıkları da tespit edilmiştir. Akademik personelin kapasitesinin geliştirilmesi anlamında bu uygulamanın olumlu olduğu, ancak bu eğitimlerin program yeterlikleri (çıktıları) ve birimdeki derslerin öğrenim kazanımlarıyla ilişkilendirilmesi, programın ihtiyaca göre güncellenmesi ve çevirimin kapatılması iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

Üniversitenin değişik birim ve programlarında zengin bir seçmeli ders havuzunun var olduğu tespit edilmiştir. Ancak bu seçmeli derslerin nasıl belirlendiği, programın özellikleri ve çağın gelişmelerinin ne ölçüde dikkate alındığına dair herhangi bir veriye rastlanmamıştır. Saha ziyaretinde yapılan öğrenci görüşmelerinde, seçmeli derslerin açılmasında ve öğrenciler tarafından seçilmesinde sorunlar yaşandığı, bazı anabilim dallarında “zorunlu seçmeli” ders uygulamasının yapıldığı ifade edilmiştir. Birimler düzeyinde seçmeli derslerin kültürel derinlik ve farklı disiplinleri tanıma fırsatı verecek şekilde yapılandırılmasının faydalı olacağı görüşüne varılmıştır. Kurum, Kasım 2017 yılı verilerine göre 2345 akademik personele ve 58.243 öğrenciye sahiptir. Kurumun web sayfasında yer alan “Sayılarla OMÜ” sekmesinde de görülebileceği gibi, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 2012 yılından beri periyodik olarak artmakta olup, bu oran 2017-2018 eğitim-öğretim yılında %57.35’e ulaşmıştır. Bu oran Türkiye ortalamasının üzerindedir. 2016 KİDR’de verilen birimler düzeyinde öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayıları incelendiğinde, Veteriner, Tıp, Diş Hekimliği, Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültelerinde oranın oldukça düşük ve iyi durumda iken, Sağlık Bilimleri, Mühendislik, Mimarlık, İktisadi ve İdari Bilimler, Hukuk Fakültelerinde ve Meslek Yüksek Okullarında yüksek olduğu görülmektedir. Son dönemde KHK ile kapatılan üniversitelerden, OMÜ üst yönetiminin beklentisi ve planlaması dışında birçok öğrencinin kuruma aktarılmış olmasının, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının artışında önemli rol oynayan unsurlardan birisi olduğu da saha ziyareti sırasında yapılan görüşmelerde belirlenmiştir. Ayrıca birçok birimde araştırma görevlisi ihtiyacının olduğu görülmüştür. Bu durum kurumun iyileştirmesi gereken alanlarından biridir.

Kurum gerek öğrenci kabulüne, gerekse eğitim-öğretim sürecinin işleyişine yönelik tüm süreçlerde yönetmelik ve yönergelerle açık ve tutarlı şekilde tanımlanmış kriterlere sahiptir. Merkezi sınavlarla gelen öğrenciler dışında öğrenci kabulüne yönelik olarak, programlar arası geçiş, çift anadal, yandal, yatay geçiş, yabancı uyruklu ve özel yetenekle öğrenci alan birimlere öğrenci kabulüne yönelik yönetmelik ve yönergeler hazırlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Ayrıca, başarı, başarısızlık, devam, devamsızlık, muafiyet, mazeret, mezuniyet, diploma, kayıt dondurma, kayıt silme gibi hususlara yönelik bilgiler, lisansüstü eğitim-öğretim esasları, uzaktan eğitim esasları ve yaz dönemi eğitim-öğretim yönetmeliği hazırlanmış ve web sayfasında yayınlanmıştır. Kurumda, öğrencilerin eğitim-öğretim sürecinde ihtiyaç duyacakları bütün bilgi

ve uygulamaların ve öğrencilerin haklarını güvence altına alan mevzuat sisteminin tanımlı olması olumlu değerlendirilmiştir.

Kurumun, öğrencilerin akademik gelişimini ölçülebilir yöntemlerle izleme, program tercih sırası, programı bitirme süresi, ders bilgileri, ders ve dönem başarı oranları, öğrenci başarısındaki yükseliş ve düşüşler, başarı sıralaması, ders kayıtlarının takibi, kayıt dondurma ve disiplin cezaları, harç ödemeleri ve mezuniyet takibini de yapabilen “Öğrenci Otomasyon Sistemi”ne sahip olması güçlü yönlerinden biridir.

OMÜ'nün, eğitim-öğretim kadrosunun işe alınması, atanması, yükseltilmesi ve ders görevlendirmesi ile ilgili tüm süreçlerinin adil ve açık olduğu değerlendirilmiştir. Üniversite, öğretim elemanlarının işe alınma ve atanma süreçlerini, alana özgü yetkinliği gözetilen uygun ölçütlerle yürütmektedir. Eğitim-öğretim kadrosunun mesleki gelişimlerine ve öğretim becerilerine katkı sağlayacak planlı faaliyetlerin yaygınlaştırılmasının faydalı olacağı öngörülmüştür. Ayrıca özellikle öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı oranının yüksek olduğu birimlerde, ders görevlendirmelerinde öğretim elemanı sayısının artırılmasına yönelik önlemlerin alınması öngörülmüştür.

Yeni binaya taşınan Diş Hekimliği Fakültesi'nde öğrenciler için soyunma odaları, dersliklerdeki ergonomik malzemeler, öğretim elemanlarının odalarından polikliniklere direkt geçişler, yemekhane ve kantinin bulunması. öğrencilere ve öğretim elemanlarına her bakımdan donanımlı bir ortam sağlamaktadır. Ancak ziyaret edilen birimlerden Mühendislik ve Eğitim Fakültesi öğrencileri, verilen derslerin uygulamaya dönük faaliyetleri yüksek oranda içeriyor olmasına rağmen, derslerin teorik ağırlıklı işlendiğini, araç, gereç ve malzemelerin yeterli düzeyde bulunmadığını dile getirmişlerdir.

Kurumun 2014-2018 Stratejik Plan'ında ifade edilen stratejik amaçlardan birisi de “*Uluslararasılaşmayı Geliştirmek*”tir. Bu kapsamdaki hedefler ise; “*Hedef 1. Öğrenci ve personelin uluslararası deneyimini yükseltmek, Hedef 2. Çok kültürlü ve uluslararası kampüs ortamının oluşturulması, Hedef 3. Eğitim-öğretimin uluslararası niteliğinin artırılması*” şeklinde ifade edilmiştir. Bu kapsamda kurumun 2012 yılından itibaren Uluslararası İlişkiler Birimi ve Uzaktan Eğitim Merkezi organizasyonu ile yabancı uyruklular için uygulanan, ülkemizde 73 devlet, 47 vakıf üniversitesi tarafından tanınan ve 2017 yılında 11 ülke ve 27 merkezde yürütülen

Yabancı Öğrenci Sınavı'nı (OMÜ-YÖS) uyguluyor olması, OMÜ'nün tanınırlığı açısından memnuniyet verici, güçlü alanlardan biri olarak değerlendirilmektedir. Uluslararasılaşma anlamında önemli göstergelerden olan değişim programlarına katılım oranları incelendiğinde, öğretim elemanı ve öğrenci değişiminin yeterli sayıda olmadığı 2016 yılı itibarı ile Erasmus+ programı kapsamında 23 öğrenci, 26 personelin geldiği, 17 öğrencinin ve 12 personelin ise gittiği görülmektedir. Bu durumun hedeflere ulaşma anlamında geliştirilmesi faydalı olacaktır.

Stratejik Plan'da yer alan “*Uluslararasılaşmayı Geliştirmek*” stratejik amacı kapsamındaki hedeflerden birisi yukarıda bahsedildiği gibi “*Çok kültürlü ve uluslararası kampüs ortamının oluşturulması*”dır. Kurumda eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci sayısı 3342 olup, bu sayı Türkiye geneli düşünüldüğünde önemli ve yüksektir. Uluslararası öğrencilerin Türkçe dil eğitimleri, üniversitenin bünyesinde 2013 yılında kurulan ve halen aktif bir şekilde faaliyetlerine devam eden “*Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi*” tarafından gerçekleştirilmektedir

Kurum, üniversitede öğrenim gören ve özel yaklaşım gerektiren engelli öğrencilerin öğrenim hayatlarını kolaylaştırmak üzere gerekli tedbirleri almak ve bu yönde düzenlemeler yapmak amacıyla “*Engelli Öğrenci Birimi*” kurmuştur. Kurumun bu kapsamda “*Engelli Öğrenciler Eğitim-Öğretim Uygulamaları Usul ve Esasları*” yönergesi mevcuttur. Merkez kütüphanede engelli öğrencilere yönelik önemli düzenlemeler yapılmış; Uzaktan Eğitim Merkezi (UZEM) tarafından engelli öğrencilerin ihtiyaç duyabileceği büyük punto, okuyucu, işaretleyici gibi uygulamalar yapılmaktadır. Saha ziyaretinde; ana yerleşkede iç/dış ortam düzenlemelerinin farklı engel gruplarının ihtiyaçlarını yeterince karşılayamadığı, ziyaret edilen Yeşilyurt Demir Çelik Meslek Yüksekokulu'nda engellilere yönelik düzenlemelerin yeterli olmadığı gözlemlenmiştir. Engelliler için yapılan düzenlemelerin, ana yerleşke dışındaki birimlerde de yaygınlaştırılmasının faydalı olacağı görüşüne varılmıştır.

Üniversitenin Psikoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi'nin (PUAMER) varlığı ve web sayfasından duyurularının yayımlanmasının olumlu olduğu değerlendirilmiştir.

Öğrencilere sunulan akademik danışmanlık hizmetinin “*Akademik Öğrenci Danışmanlık/Koordinatörlük Yönergesi*” çerçevesinde yürütüldüğü, özellikle öğretim elemanı başına az sayıda öğrencinin düştüğü bölümlerde akademik danışmanların kayıt sürecinden mezun

olununcaya kadar öğrencilerin başarı durumlarını izleyerek onlara rehberlik yaptıkları ve eğitim-öğretim sürecini başarılı bir şekilde yürütmelerine katkıda buldukları gözlenmiştir. Bu hizmetin öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısının fazla olduğu birimlerde daha etkin yürütülmesine yönelik önlemlerin alınması öngörülmüştür. Kurum tarafından danışmanlık sisteminin etkinliği öğrenci otomasyon sisteminden izlenmektedir.

Üniversitenin yeni gelen öğrencilerin kayıtlarını yaptırdıktan sonra kuruma ve kayıt oldukları programa uyumlarının sağlanması amacıyla hem üniversite genelinde, hem de birimlerde uyguladığı ve oryantasyon sisteminin, ders kayıt aşamalarının, üst yarıyıldardan ders alarak erken mezun olabilme gibi durumların tanıtıldığı uyum/oryantasyon programlarının varlığı olumlu karşılanmıştır.

Kütüphanenin kaynak açısından yıllar itibariyle zenginleşmesi, akademisyen ve öğrencilerin kullanmaları amacı ile lisanslı 63 veri tabanı alınması, 115.085 adet kitap içermesi, 110 basılı süreli yayın aboneliğinin varlığı, 3500 görsel yayının varlığı ve 7/24 açık etüt salonlarının öğrencilere sürekli hizmet vermesi eğitim öğretim sürecine değer katmaktadır. Ayrıca yeni bir merkezi kütüphane inşaatının hızla devam etmesi ve öğrencilere daha kapsamlı bir hizmet verilecek olması olumlu bulunmuştur. 2015 yılından 2016 yılına geçişte kayıtlı kitap sayısında artış olmuştur. Ancak birim kütüphanelerindeki kitap sayılarının, özellikle ana yerleşke dışında yer alan birimlerde, beklenen düzeyde olmadığı, bu anlamda bir iyileşmeye ihtiyaç olduğu değerlendirilmiştir.

Kurumun, öğrencilerin işe yerleştirilmeleri konusunda yapılan çalışmaları mevcut olup “*OMÜ Mesleki Uygulama Programı Yönergesi*” çerçevesinde, özellikle Mühendislik Fakültesi’ndeki programlarda etkin olarak uygulandığı gözlemlenmiştir. Ayrıca Rektörlüğe bağlı Kariyer Merkezi mevcuttur.

Eğitim-öğretim başlığı altında diğer önemli bir husus, öğrencilerin kullanımına yönelik tesis ve altyapılar (yemekhane, yurt, teknoloji donanımlı çalışma alanları vb.) olup, kurum bu alanda sunulan hizmet ve desteklerin kalitesini ve etkinliğini güvence altına almaktadır. Ziyaret sürecindeki gözlemlerde ve yapılan görüşmelerde, üniversitenin öğrenci etkinliklerini destekleme konusunda istekli olduğu, belirli kurallar çerçevesinde öğrenci faaliyetlerine maddi destekler sağlandığı, üniversitenin altyapı imkânlarının kullanımına izin verildiği ve teknik personel

desteği sağlandığı görülmüştür. Bu bakımdan sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere sağlanan destekler kurumun güçlü yönü olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca tüm öğrencilerin kampüsteki sosyo-kültürel etkinliklere katılabilmeleri amacıyla Çarşamba günleri öğleden sonra ders programlarını boş bırakmanın olumlu ve destekleyici bir örnek uygulama olduğu düşünölmektedir.

OMÜ’de çok sayıda akademik, sosyal, kültürel ve sportif amaçlı öğrenci toplulukları vardır. Bu kapsamda oluşturulacak öğrenci toplulukları Mesleki Topluluklar (26) ve Sosyal Topluluklar (52) olmak üzere iki grup altında toplanmıştır. Mesleki topluluklar, birimlerin özgün eğitim-öğretim alanlarına, sosyal topluluklar ise sosyal ve kültürel alanlara yönelik faaliyetlerde bulunmaktadırlar. Olimpik yüzme havuzu ve çeşitli spor merkezleri öğrencilerin spor yapmalarına ve boş zamanlarını değerlendirmelerine olanak vermektedir. Ancak bu olanakların büyük bir kısmı ana yerleşke olan Kurupelit Yerleşkesi’nde toplanmıştır. Saha ziyaretinde görüşölen bazı öğrenciler, merkeze uzak oldukları için bu faaliyetlerden yeterince yararlanamadıklarını, ana kampüs dışındaki yerleşkelerde çok az sayıda etkinlik olduğunu ifade etmişlerdir.

Üniversite, ana yerleşkede bulunan Kredi Yurtlar Kurumu (KYK) yurtları, okula ulaşımı kolay olan diğer KYK yurtları ve özel yurtlar ile öğrencilerin barınma sorununa çözüm üretmeye çalışmaktadır. Bu yurtlarda çıkan kahvaltı ve akşam yemeğine ek olarak öğrencilerin beslenme sorunları için okul içerisinde pek çok kafeterya, yemekhane, kantin hizmeti verilmektedir. Ayrıca 11,500 m²’lik alanı çeşitli kafeteryalar, oyun salonu, marketi ile Öğrenci Yaşam Merkezi öğrencilerin hizmetindedir. Bu merkezde yer alan yemekhanede öğrenciler oldukça düşük ücretlerle yemek ihtiyaçlarını karşılayabilmektedirler. Ayrıca üniversitenin Merkez Kurupelit Yerleşkesi içerisinde ücretsiz otobüsler (ring) fakülteler arası ulaşımı kolaylaştırmaktadır. Saha ziyareti sırasında gözlemlenen ve oldukça büyük bütçeli bir yatırım olan, merkez yerleşke içerisindeki bütün birimler arasında ulaşımı sağlayacak hafif raylı sistemin kurulması çalışmalarının yoğun şekilde sürdürölüyor olması, bu sistemin öğrencilerin ulaşım sorunlarının çözümüne önemli katkı sağlayacağını göstermektedir.

Kurumun öğrencilere yönelik yürüttüğu bir sosyal faaliyet de, “*Yükseköğretim Kurumları Mediko, Sosyal, Sağlık Kültür ve Spor İşleri Dairesi Uygulama Yönetmeliği*” doğrultusunda alınan Yönetim Kurulu Kararı ile Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı’na bağlı olarak ihtiyaç

sahibi öğrencilere destek amacıyla “Öğrenci Butiği”nin kurulmuş olmasıdır. Bu uygulamalar, kurumun öğrencilerine sağladığı olumlu yaklaşımlar olarak değerlendirilmiştir.

Kurumda, finansal kaynakların dağılımı şeffaf ve hesap verilebilirlik ilkesiyle yürütülmekte ve yıllık bütçenin öğrenim kaynakları ve öğrencilere sunulan destekler açısından dağılımı tanımlı süreçlerle gerçekleştirilmektedir.

4. ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME / TOPLUMSAL KATKI

OMÜ’nün web sayfasında ilan ettiği bir “*Araştırma Politikası*” mevcuttur. Kurum araştırma hedefini; “*Araştıran, sorgulayan, çözümleyen, girişimci, etik değerlere önem veren ve sosyal sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmek; nitelikli ve yenilikçi bilimsel araştırmalar yapmak ve paydaşlara kaliteli hizmet sunarak toplum refahını artırmak anlayışının temel bir unsuru olarak, toplumsal faydaya dönüşen temel ve uygulamalı araştırmalar yapmayı hedefler*” şeklinde ifade etmektedir. Bu bağlamda üniversite araştırma faaliyetleriyle; bilgi ve teknoloji üretmeyi, araştırma sonuçlarının toplumsal faydaya dönüşmesini, kalkınma ve gelişmeye destek olmayı, yayınlarıyla bilimsel verileri yaymayı, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla işbirliği yapmak suretiyle bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmeyi hedeflemektedir. Bunu yaparken de bilimsel ve teknolojik gelişmeler, ülke politikaları, bölge ihtiyaçları ile araştırmacı ve altyapı potansiyelini dikkate alarak öncelikli alanlar belirlemekte ve gerektiğinde bu alanları güncellemektedir.

BAP birimine önerilen projelerde, projenin üniversitenin araştırma strateji ve hedeflerine uygunluğu istenmektedir. Bilimsel proje üretiminin ve desteğinin kurumun önceliklerine uygunluğunun sağlanması olumlu değerlendirilmiştir.

OMÜ’nün araştırma faaliyetleri ağırlıklı olarak fakülteler, araştırma ve uygulama merkezleri, enstitüler ve bu birimlere bağlı kurulmuş araştırma laboratuvarlarında yürütülmektedir. Üniversite’de, araştırma-geliştirme faaliyetleri 20 Fakülte, 24 Uygulama ve Araştırma Merkezi, 5 Enstitüde sürdürülmektedir. Özellikle Teknoloji Transfer Ofisi (OMÜ-TTO), UZAYTEM, KİTAM gibi araştırma merkezlerinde hem lisans hem de lisansüstü düzeyde pek çok araştırma yürütülmekte ve hizmet üretilmektedir. Bunlar kurumun güçlü yönleri olarak değerlendirilmiştir.

Kurumun web sayfasında “Araştırma” sekmesinde oluşturulan “Cihaz Parkı” uygulaması, kurumun sahip olduğu bütün cihazların marka, model ve bulunduğu birim anlamında içeriyor

olması, yeni ve farklı bir uygulama olarak dikkat çekmektedir. Bu sayede üniversitenin sahip olduğu ve araştırmalarda ihtiyaç duyulabilecek makine, teçhizat ve cihazlar araştırmacılar tarafından rahatlıkla görülebilecek ve benzer cihaz alımı talepleri bu anlamda önlenerek kaynakların ekonomik kullanımı sağlanabilecektir. Öte yandan kurumun sahip olduğu laboratuvar olanaklarının kurum web sayfasında yer almasının faydalı olacağı öngörülmüştür.

Araştırma süreçlerinin etkin yürütülmesi amacıyla üniversite çatısı altında ve/veya üniversite ile ilişkili olarak geniş bir yelpazede birçok birim yapılandırılmıştır. Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü (BAP), Teknoloji Transfer Ofisi (OMÜ-TTO), Proje Yönetim Ofisi, Samsun Teknopark bu birimlerden bazılarıdır. Kurulan ve geliştirilen bu birimler, üniversite-sanayi işbirliğinin artırılması, proje yapma kültürünün geliştirilmesi, girişimciliğin desteklenmesi, fikri mülkiyet varlıklarının korunması, üniversite kaynaklı teknolojilerin ticarileştirilmesi gibi alanlarda faaliyet göstermekte ve üniversitenin AR-GE alanında önemli altyapısını oluşturmaktadır. Bu tür uygulamaların, bilimsel araştırmaların ve üniversite-sanayi işbirliğinin desteklenmesi kurumun güçlü yanları olarak değerlendirilmiştir.

Kurumun, Ulusal Akademik Teşvik Sistemine ek olarak, akademik performansı ödüllendirmek adına kendi kaynaklarıyla Bilimsel Araştırma Projeleri destek programı kapsamında çeşitli içerikteki projelere (1901–1911 kodlu), tanımlanmış belli yönergelere dayalı olarak destek vermesinin, araştırmanın teşvik ve takdir edilmesi açısından önemli olduğu değerlendirilmiştir. Öğretim elemanlarının uluslararası düzeyde yayın ve sunum yapmaya özendirilmesi ve bilimsel etkinliklerin desteklenmesinin olumlu olduğu, bu mekanizmanın daha da güçlendirilmesinin yararlı olacağı görüşüne varılmıştır.

Kurumda ilan edilmiş bir araştırma politikasının olmasına, öğretim elemanlarının ve araştırmacıların BAP kapsamında proje üretmelerine destekler sunulmasına ve özellikle dış destekli proje alımları konusunda öğretim elemanlarının teşvik edilmesine rağmen, yıllara göre proje üretim oranları incelendiğinde, BAP biriminin desteklediği proje sayısında son yıllarda bir düşüş olduğu, ancak 2017 yılında bir artış kat edildiği görülmektedir.

Kurumda disiplinlerarası çalışmaların özendirilmesi ve BAP aracılığı ile verilen desteklerde disiplinler arası araştırmalara öncelik verilmesi, araştırma faaliyetlerinin bütünselliği ve çok boyutluluğu anlamında olumlu bulunmuştur. Ancak bu anlamda desteklenen projelerin

çıktılarının neler olduğunu ve üretilen yayın sayılarının kurumun araştırma stratejisi, hedefleri ve öncelikleri ile ilişkilendirilmesini içeren süreçlerin tanımlanmadığı görülmektedir. Ayrıca BAP proje desteklerinde disiplinler arası araştırmaların çıktılarını izleyecek ve değerlendirecek bir sistemin olmayışının kurumun iyileşmeye açık yanlarından birisi olduğu değerlendirilmiştir.

Kurumun lisansüstü düzeyde pek çok programda etkin şekilde eğitim veriyor olması, disiplinler arası yeni lisansüstü programlar açılması ve farklı alanlarda uzmanlaşmış öğretim üyelerinin bu programlarda bir araya getirilmeye çalışılması, araştırma kültürünün geliştirilmesi anlamında olumlu uygulamalar olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca bazı birimlerde araştırmaya eğilimi olan öğrencilerin kurum olanaklarını kullanarak bilimsel faaliyetler ürettikleri görülmektedir. Bu uygulamaların üniversite geneline yayılmasının faydalı olacağı öngörülmüştür.

Kurum akademik kadrolara atanma kriterlerini “*Akademik Yükseltme ve Atanmalarda Uygulanacak Esaslar Yönergesi*” ile şeffaf olarak yayımlamıştır. Atama ve yükseltmelerde adayın araştırma ve yayın potansiyelinin başvurduğu birimin ortalama düzeyini yükseltecek nitelikte olması ve ilgili bilim alanındaki yeri ve potansiyeli (yayın sürekliliği, atıf alma durumu, patent, katıldığı bilimsel faaliyetler vb.) dikkate alınmaktadır. Ayrıca profesörlüğe atanmada lisansüstü tez yönetme ve proje yürütücülüğü yapma şartı aranmaktadır. Akademik kadrolara atanmada araştırmacı kimliğinin ve üretim potansiyelinin başlıca koşul olarak ortaya konulmuş olması olumlu bulunmuştur.

Üniversite 2016 KİDR’de, kurumda gerçekleştirilen bütün araştırma faaliyetlerinde başta ulusal hedefler olmak üzere, bölgesel ve yöresel hedeflere uygunluğun temel unsur olduğunu belirtmekte ve bu hususun araştırma projelerine destek verilirken de göz önüne alındığını ifade etmektedir. Ancak tüm araştırma faaliyetlerini izleyen, yaygın etki, özgün değer, toplumsal katkı anlamında değerlendirmeler yapan bir sistemin olmayışı ve özellikle BAP kapsamında desteklenen projelerin ürünlerinin sadece yayın üretimi anlamında takip edilmesi, projenin yaygın etkisi ve toplumsal etkileri üzerinde herhangi bir izleme yapılamaması kurumun iyileşmeye açık yanlarından birisi olarak değerlendirilmiştir.

Kurumun, 2014-2018 dönemi Stratejik Planı’nda “*Dış destekli proje sayısını her yıl %10 artırmak*” hedefi konulmuştur. Kalkınma Bakanlığı, TÜBİTAK, AB, SANTEZ vb. dış destekli

proje sayılarının %10'luk performans hedefini önemli oranda aştığı görülmüştür. Kurumun bu performansı koruması önerilmektedir.

İngiliz sıralama kuruluşu Times Higher Education tarafından gerçekleştirilen ve Eylül 2017 tarihinde Londra'da King's College'daki Dünya Akademik Zirvesi'nde açıklanan Dünya Üniversiteler Sıralaması'nda, OMÜ'nün dünyadaki ilk 1000 üniversite arasına girmiş olması ve Türk Üniversiteleri arasında 17. sırada yer almayı başarması olumlu karşılanmıştır. Öte yandan üniversitenin son iki yıldır TÜBİTAK tarafından yapılan Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi'nde yer almıyor olmasının, üzerinde düşünülmesi ve önlem alınması gereken iyileşmeye açık bir yan olduğu değerlendirilmiştir. Ayrıca kurumun 2016 yılında “*Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması*” çalışması kapsamında “*Araştırma Üniversitesi*” olmak için niyet belirtmiş olması olumlu karşılanmıştır.

Kurumun öncelikli alanları incelendiğinde, bu alanların çoğunlukla fen bilimlerine yönelik olduğu, sosyal bilimler alanına yönelik araştırmada öncelikli birkaç alan olmasına rağmen hedeflerinin belirlenmemiş olduğu ve çıktılarının izlenmesi ve değerlendirilmesinin yapılmadığı görülmektedir. Eğitim bilimleri alanına yönelik ise hiçbir öncelikli çalışma alanı belirlenmiş değildir. Araştırma alanlarındaki önceliklerin sosyal ve eğitim bilimleri alanları için de güncellenmesi, kurumun iyileşmeye açık yanlarından birisi olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca kurumun web sayfasında “Araştırma” sekmesinde “Araştırmacı Veritabanı” alt sekmesinin yer alması, üniversitedeki öğretim elemanlarının ve araştırmacıların uzmanlık alanlarına ve çalışma konularına göre sınıflanmasını sağladığından, ulaşılabilirlik açısından olumlu karşılanmıştır.

Üniversitenin kurumlar arası işbirliğini geliştirmek adına hem ulusal hem de uluslararası düzeyde girişimlerde bulunduğu ve bu bağlamda yetkililerce ulusal ve uluslararası birçok kurum ile işbirliği protokolünün imzalandığı görülmektedir. 2016 yılında, Avrupa Birliği Çerçeve Programı ”HORIZON 2020 Çalıştay” OMÜ Teknoloji Transfer Ofisi'nde gerçekleştirilmiştir. Orman ve Su İşleri Bakanlığı 11. Bölge Müdürlüğü ile biyolojik çeşitliliğin izlenmesi protokolü, Samsun-Sinop Bölgesi Veteriner Hekimler Odası ile bilimsel danışmanlık protokolü ve Makedonya Vizion Üniversitesi ile iş birliği protokolü kurumlar arası iş birliklerine örnek olarak verilebilir. Bu tür çabalar işbirliği anlamında olumlu bulunmuş ve toplumsal katkı faaliyetleri olarak değerlendirilmiştir.

Benzer şekilde kurum, üniversite-sanayi işbirliğini artırma adına, Üniversite Sanayi-İş Dünyası İşbirliğini Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (OMÜ-ÜSİGEM) kanalıyla sahip olduğu bilgi birikiminin uygulanabilir çıktılara dönüşerek toplumsal refaha katkı sağlaması için sanayi, iş dünyası ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliklerini geliştirici faaliyetlerde bulunmaktadır. Mühendislik Fakültesi, “Bilim Teknoloji Yüksek Kurulu’nun Belirlediği Öncelikli Alanlar”da çalışma konularını belirleyerek, bilimin ürüne dönüştüğü çalışmalara imza atmak için sanayi işbirliğine açık olduğunu web sayfasında ilan etmiştir. 2016 yılı sonu itibarıyla 23 işletme ile protokol imzalanmış olup Ar-Ge üzerine ortak çalışmalar yapılabilmesi için sanayiciler ile akademisyenleri bir araya getirecek etkinlikler düzenlenmiştir. Sanayiciden gelen talepler akademisyenlere bildirilmiş ve dönem içerisinde ortak projeler yapılması sağlanmıştır. İlgili birimin 2016 yılı faaliyet raporuna göre; gerek sanayiciden gerek akademisyenlerden gelen taleplerin dönem içerisinde artış göstermesi, hem farkındalığın arttığını hem de üniversite sanayi iş birliği gereksiniminin görünür hale geldiğini göstermektedir. Bu tür faaliyetler olumlu karşılanmakla birlikte, çıktılarının izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik bir sistemin olmayışı iyileşmeye açık yan olarak değerlendirilmiştir.

OMÜ, bazı çalışma alanlarında ürettiği mal, hizmet ve değerlerle topluma, ekonomik yaşama, araştırmaya ve bölge ve ülke kalkınmasına katkı sağlamaktadır. Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Kurupelit Yerleşkesi’ndeki sağlık birimlerinde ve Şehir Sağlık Merkezi’nde birçok birimde hizmet vermektedir. Örneğin merkez 2015 yılında Samsun ve çevre illerden gelen ayaktan ve yatan 739.418 hastaya hizmet vermişken bu rakam 2016 yılında 828.539’a yükselmiştir. Benzer şekilde Ağız ve Diş Sağlığı Eğitim ve Araştırma Hastanesi de, yenilenmiş ve çağdaş olanaklarla donanmış binasında topluma hizmet sunmaya devam etmektedir. Hastane 2016 yılı içerisinde 230.000’den fazla hastaya hizmet sunmuştur. Bu anlamda her iki birim de, hem Samsun’un hem de bölgenin en önemli sağlık merkezleri olarak topluma önemli bir hizmet sunmaktadır.

Toplumsal katkı anlamındaki bir diğer hizmet de Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesi’dir. 2016 yılı içerisinde 1797 adet değişik türdeki hayvana cerrahi müdahale de dâhil olmak üzere değişik anabilim dallarında tedavi hizmeti verilmiştir. Bunlar dışında gıda, tarım ve hayvancılık, biyomedikal, havacılık gibi alanlarda yürütülen bilimsel araştırmaların sonuçları bölgesel anlamda ekonomiye önemli katkılar sunmaktadır. “Doğan” isimli iki kişilik uçagın üretim

projesinin devam ediyor olması, Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü tarafından Bafra Uygulama Alanı'na basınçlı sulama sisteminin kurulması ve çiftçilere tanıtılması, Arkeoloji Bölümü'nün Parion Antik Kenti'nde yaptığı kazılar sonucu çok sayıda eserin ortaya çıkarılarak Çanakkale Arkeoloji Müzesi'ne teslim edilmesi ve Hayatım Roman gibi sosyal içerme odaklı projelerin kurumun topluma katkı anlamında ürettiği önemli ve olumlu hizmetler olarak değerlendirilmiştir.

5. YÖNETİM SİSTEMİ ve KURUMSAL KARAR ALMA SÜRECİ

OMÜ, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları, Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 5018 sayılı Kanun esaslarına göre teşkilatlanmıştır. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca üniversitede “*Stratejik Yönetim Modeli*” uygulanmaktadır. Kurumdaki yönetsel ve idari yapı, ilgili kanunlarda tanımlanmış olan Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu şeklindeki karar alma mekanizmalarından oluşmaktadır. Senato ve Yönetim Kurulunda akademik birim yöneticileri ve seçilmiş üyelerin yanı sıra öğrenci temsiliyetine de yer verilmektedir. Fakülte, enstitü, yüksekokul, meslek yüksekokulu, bölüm ve merkezlerdeki idari yapılanma ve yönetsel süreçler de yine ilgili kanunlar kapsamında oluşturulmuştur. Kurumun akademik ve idari birimlerine ilişkin yönetsel organizasyon şeması da ilgili kanunlarda öngörülen şekliyle uygulanmaktadır.

Üniversite'nin ilk stratejik planı 27.01.2009 tarihinde üniversite senatosunda kabul edilerek, 2009-2013 yıllarını kapsayacak şekilde yürürlüğe sokulmuştur. 2014-2018 yıllarını kapsayan ikinci ve güncel stratejik planı bir öncekine oranla daha kapsamlı ve iç/dış paydaşların daha yüksek oranda katılımı ile hazırlanmış olup 4 stratejik amaç ve 18 hedef içermektedir. Kurumun her yıl Maliye Bakanlığına sunulmak üzere hazırladığı İdari Faaliyet Raporları'nda yıllık faaliyetler değerlendirilmekte ve ilgili yıl için stratejik plan performans göstergelerine ilişkin hedeflere ulaşma düzeyleri rapor edilmektedir. Üniversitenin stratejik planlarına ve idari faaliyet raporlarına üniversitenin sürekli olarak başarıyla güncellenen web sayfasından ulaşılmaktadır. Üniversite'nin bütün akademik, idari ve destek birimlerindeki personelin görev tanımları ve iş akış süreçleri tanımlanmış ve web sayfalarında ilan edilmiştir.

Üniversite içinden ve/veya dışından ulaşılabilen çok sayıda elektronik bilgi sistemi (örneğin, Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS), Personel Bilgi Yönetim Sistemi (PBYS), Kütüphane Bilgi Yönetim Sistemi (KBYS), Öğrenci Bilgi Yönetim Sistemi (UBS), Hastane Bilgi Yönetim Sistemi (HBYS), Kamu İç Kontrol Otomasyon Sistemi (KİOS), Bilimsel Araştırma Projeleri Otomasyon Sistemi vb.) geliştirilmiş olup ilgili oldukları alanlarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak üniversitenin işleyişindeki tüm süreçlerin takibini sağlayacak bütünsel bir sistemin oluşturulmasına ihtiyaç olduğu görülmüştür.

Veri Tabanı ve Bilgi Yönetim sistemlerinde toplanan veriler, üniversite bünyesindeki sunucu sistemlerde saklanmaktadır. Verilerin bulunduğu sunucu sistemlerinin fiziki ve siber saldırılara karşı erişim güvenliği, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca sağlanmaktadır. Sunucu ve bilgi depolama ünitelerinin bulunduğu Sistem Odası girişleri, yetkili kişilerin parmak izi taraması ile gerçekleşmekte, giriş ve çıkışlar kayıt altına alınmaktadır. Sistem odasındaki sunucuların siber saldırılara karşı güvenliği, “Saldırı Tespit Sistemi”, anti virüs yazılımları ve ateş duvarı gibi tedbirlerle korunmaktadır. Bu anlamda bilgi yönetim sistemlerinde toplanan verilerin kontrollü erişilebilirliği, güvenliği, gizliliği ve güvenilirliği için uygun tedbirlerin alındığı görülmüştür.

Üniversitede Rektörlük görevine yaklaşık bir buçuk yıl önce atanan Prof. Dr. Sait BİLGİÇ, yöneticilik deneyimi, liderlik özelliği, akademik ve yapıcı kişiliği ile üniversitede paylaşımcı, katılımcı ve görüş alma odaklı bir yönetim anlayışını kısa sürede oluşturmuştur. Değerlendirme Takımımız bu gözlemini paylaşmaktan mutluluk duymaktadır. Kurumun yönetim sistemini, temel değerleri olarak da tanımladığı *adalet, şeffaflık, hesap verilebilirlik, katılımcılık ve paydaş odaklılık* ilkeleri çerçevesinde yapılandırma gayreti içinde olduğu Kurumun İç Değerlendirme Raporundan ve kurum ziyareti kapsamındaki görüşmelerden anlaşılmaktadır. Prof. Dr. Sait BİLGİÇ’in, rektörlük görevine yeni atanmasına rağmen, gönüllü olarak Dış Değerlendirme Sürecini talep etmesi ve elde edilen sonuçların, 2019-2023 dönemi stratejik plan çalışmalarında değerlendirilmesi görüşü memnuniyet vericidir. Ayrıca rektör ile birlikte üniversite üst yönetiminin de kalite süreçlerini çok önemseydiği, benimsediği ve gereklerini yerine getirme adına önemli çalışmalar yürüttüğü saha ziyaretimizde gözlemlenmiştir.

Üst yönetimin üniversite genelinde oluşturduğu serbest ifade ikliminin akademik ve idari çalışanlar ile öğrenciler arasında memnuniyetle karşılandığı gözlemlenmiştir. Bu durum kurumsal

aidiyet duygusunu güçlendirmektedir. Kurum çalışanlarının sesini duyurmasına imkân tanıyan bu yaklaşım, kurumun akademik gelişimi açısından güçlü yan olarak tespit edilmiştir.

Üniversitede insan kaynakları planlaması ve yönetimi devlet üniversiteleri için tanımlanan ilgili yasalar ve mevcut mevzuat çerçevesinde uygulanmaktadır. Akademik personelin atama ve yükseltmelerinde üniversitenin “*OMÜ Akademik Yükseltme ve Atanmalarda Uygulanacak Esaslar Yönergesi*” kullanılmaktadır. Bu yönüyle üniversitenin nitelik açısından atama ve yükseltmeleri güvence altına aldığı görülmüştür.

Kurumda yıllık bütçe ve öğrenim kaynaklarının dağıtım ve kullanım süreçleri 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu, Bütçe Kanunu ve diğer mevzuat çerçevesinde yürütülmektedir. Üniversite bütçe hazırlık sürecinde stratejik plan ve performans programı ile birim bütçe teklifleri esas alınmaktadır. Mali yılbaşı itibariyle uygulamaya alınan bütçe ödeneklerinin birimlere dağılımı yapılmaktadır. Bütçe uygulama sonuçları kesin hesap cetvelinde gösterilmekte ve bütçe giderlerine ilişkin açıklamalar yapılmaktadır. Ancak harcanan bu kaynakların, bölümlerin ihtiyaçlarını karşılamada ne kadar etkili ve yeterli olduğunun değerlendirilmesini ve paylaşılmasını sağlayan bir sistemin oluşturulması faydalı olacaktır.

Kurumsal iç ve dış değerlendirme sürecine yönelik bilgiler önceden planlanmış ve ilan edilmiş sıklıkta toplanmaktadır. Kurum dışından alınan idari ve/veya destek hizmetlerinin tedarik sürecine ilişkin kriterler belirlenmiştir. Kurum dışından alınan bu hizmetlerin uygunluğu, kalitesi ve sürekliliği güvence altına alınmaktadır. Kurum, eğitim-öğretim programlarını ve araştırma-geliştirme faaliyetlerini de içerecek şekilde tüm faaliyetleri hakkındaki bilgileri açık, doğru, güncel ve kolay ulaşılabilir şekilde yayımlamakta ve kamuoyunu bilgilendirmektedir. Bu anlamda 2015 ve 2016 yılı idare faaliyet raporları yayımlanmıştır. Ayrıca üniversitenin ve birimlerin web sayfalarında yapılan faaliyetlere ilişkin güncel ve yıllık veriler düzenli olarak paylaşılmaktadır. Kurum periyodik olarak yayımladığı OMÜ Bülteni ile kurum içi etkinlikleri ve çalışmalarını iç ve dış paydaşlarla paylaşmaktadır. Bu tür uygulamalar üniversitenin, çeşitli iletişim kanalları kullanarak, yürüttüğü faaliyetlerle ilgili bilgileri kamuoyu ile paylaşması şeffaf ve hesap verebilir yönetim anlayışı bağlamında olumlu karşılanmıştır.

Kurumun diğer güçlü bir özelliği, kalite güvencesi sistemini, mevcut yönetim ve idari sistemini, yöneticilerinin liderlik özelliklerini ve verimliliklerini ölçme ve izlemeye imkân tanıyacak

şekilde tasarlamış olmasıdır. Yönetim ve idarenin kurum çalışanlarına ve genel kamuoyuna hesap verebilirliğine yönelik ilan edilmiş politikası vardır.

6. SONUÇ, DEĞERLENDİRME ve ÖNERİLER

Değerlendirme Takımı üyeleri, 11 Ekim 2017 tarihinde kuruma bir ön ziyaret, 19-22 Kasım 2017 tarihleri arasında bir saha ziyareti gerçekleştirmiştir. Üniversite iki ziyaret arasındaki süreyi çok iyi kullanmış olup gelişmeler web sayfasından gözlemlenmiştir. Bu ziyaretlerde, çeşitli gruplarla yapılan görüşmelerin sonucunda elde edilen bilgiler ve izlenimler, üniversite tarafından hazırlanan KİDR’de verilen bilgiler, Kurumsal Dış Değerlendirme ölçütleri kapsamında değerlendirilmiş ve rapor edilmiştir.

Gerek KİDR’lerin incelenmesinden gerekse saha ziyareti sürecindeki gözlemlerden hareketle Değerlendirme Takımı tarafından tespit edilen ve ayrıntıları raporda açıklanan kurumun “**Güçlü Yanları**” ve “**İyileşmeye Açık Yanları**” ile ilgili öneriler, *Kalite Güvence Sistemi, Eğitim - Öğretim, Araştırma ve Geliştirme / Toplumsal Katkı ve Yönetim Sistemi ve Kurumsal Karar Alma Süreci* başlıkları altında kısaca özetlenmiştir.

KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

Güçlü Yanlar

1. Üniversite yönetiminin kalite güvencesi sistemine olan inancı, tecrübesi ve desteği,
2. Misyon, vizyon ve değerlerin tanımlanmış ve stratejik planın bu bağlamda hazırlanmış olması,
3. Köklü bir üniversite geleneğinin olması,
4. Kalite Komisyonu’nun ve Üniversite Danışma Kurulu’nun kurulmuş olması,
5. Üst yönetimin iç paydaşlarla iletişimini güçlendirmeye yönelik faaliyetlere önem vermesi,
6. Mezunların ve sivil toplum kuruluşlarının Kalite Güvencesi çalışmalarını desteklemesi,
7. OMÜ Mezunlar Koordinatörlüğünün kurulmuş olması,
8. Kalite elçisi uygulamasının başlatılması, üniversitenin güçlü yanları olarak değerlendirilmiştir.

İyileşmeye Açık Yanlar

1. Akredite edilen birim sayısının artırılması,
2. Performans göstergelerinin periyodik olarak izlenememesi ve sisteme girilememesi,

3. İç ve dış paydaş memnuniyetlerini bütünsel olarak izleme, değerlendirme ve gerekli düzenlemeleri yapma sisteminin aktifleştirilememesi,
4. Stratejik planda yer alan performans göstergeleri ile kalite güvencesi süreçleri arasındaki ilişkilendirmenin yapılamaması,
5. Mezunların izlenmesi faaliyetlerinin bütünlük içerisinde ve periyodik olarak yürütülememesi, üniversitenin iyileştirmesi gereken konuları olarak önerilmektedir.

EĞİTİM – ÖĞRETİM

Güçlü Yanlar

1. Birçok bölümde güçlü bir eğitim-öğretim kadrosunun bulunması,
2. Birçok ön-lisans, lisans ve lisansüstü programa sahip olması,
3. YÖS uygulamasını birçok farklı ülkede başarı ile uygulayabiliyor olması,
4. UZEM üzerinden bazı derslerin ön-lisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde etkin şekilde verilmesi,
5. Üniversiteyi tercih eden ve belli kriterleri sağlayan öğrencilere burs veriliyor olması,
6. Türkiye geneli düşünüldüğünde, yabancı uyruklu öğrencilerin önemli sayıda çok olması,
7. Engelli öğrencilere yönelik kütüphanede etkin hizmet veren birimin olması,
8. Bütün bölümlerin bilgi paketlerini hazırlamış ve web sayfasında ilan etmiş olması,
9. Öğrencilerin işe yerleştirilmeleri konusunda “OMÜ Mesleki Uygulama Programı Yönergesi” çerçevesinde çalışmaların yapılması,
10. Öğrenci kabullerinde yönetmelik ve yönergelerle tanımlanmış açık ve tutarlı kriterlerin olması,
11. Eğitim-öğretimi destekleyen sportif, sosyal ve kültürel etkinliklerin yapılması, öğrencilerin bu etkinliklere katılabilmesi için Çarşamba öğlenden sonranın tüm ders programında boş bırakılması,
12. Üniversite genelinde genç akademik bir kadro olması, üniversitenin güçlü yanları olarak değerlendirilmiştir.

İyileşmeye Açık Yanlar

1. Bazı birimlerde öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının yüksek olması,

2. Programların ve derslerin belirlenen yeterliklere ve hedeflere ulaştırıp ulaştırmadığının sistematik olarak izlenememesi,
3. Birimlerde öğretim üyesi sayılarındaki dağılımın dengeli olmaması,
4. Program çıktılarının, ders çıktıları ile ilişkilendirilmesi bazı programlarda yayımlanmış, tüm programlarda yayımlanmamış olması,
5. Tüm programlarda güncelleme ve iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır. Örnek iyi uygulamaların diğer programlara yayılması,
6. Ziyaret edilen bazı birimlerde araç gereç ve malzemelerin yeterli düzeyde bulunmadığı,
7. Bazı birimlerde ders bilgi paketinin eksikliklerinin olması, üniversitenin iyileştirmesi gereken konuları olarak önerilmektedir.

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME / TOPLUMSAL KATKI

Güçlü Yanlar

1. Öğretim elemanlarının araştırmalarının çeşitli alanlarda ve konularda BAP projeleri ile desteklenmesi,
2. Kurum içi araştırma projelerine verilecek desteklerin belli yönergelere dayalı olarak yürütülmesi,
3. Akademik kadrolara atanmada araştırmacı kimliğinin ve üretim potansiyelinin başlıca koşul olarak ortaya konulmuş olması,
4. Araştırmalarda etik kavramını güvence altına alacak kurul, yazılım ve önlemlerin alınmış olması,
5. Patent kültürünün oluşturulması,
6. Öğretim elemanlarının uluslararası düzeyde yayın ve sunum yapmaya özendirilmesi ve bilimsel etkinliklerin desteklenmesi,
7. Dünya üniversiteler sıralamasında 1000 üniversite arasına girilmesi,
8. Araştırma ve uygulama merkezlerine sahip olunması,
9. Samsun Teknopark'ın kurulmuş olması ve üniversite-sanayi işbirliğinin desteklenmesi,
10. Web sayfasında "Araştırmacı Veri Tabanı"nın oluşturulmuş olması, üniversitenin güçlü yanları olarak değerlendirilmiştir.

İyileşme Açık Yanlar

1. Araştırmacıların faaliyetlerine verilen destek olmakla birlikte, bu mekanizmanın güçlendirilmesi ihtiyacının olması,
2. BAP proje desteklerinde proje önerilerinin disiplinler arası nitelikte olması özellikle beklenmekte iken, disiplinler arası araştırmaların çıktılarını ve araştırma faaliyetlerini izleyecek, yaygın etki, özgün değer, toplumsal katkı anlamında değerlendirecek bir sistemin olmayışı,
3. Araştırma alanlarındaki önceliklerin yeterince güncellenememesi,
4. Üniversitenin son iki yıldır Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksinde yer almaması, üniversitenin iyileştirmesi gereken konuları olarak önerilmektedir.

YÖNETİM SİSTEMİ

Güçlü Yanlar

1. İş akış süreçlerinin detaylı şekilde tanımlanmış olması,
2. Üniversite içerisinde yürütülen her türlü faaliyeti belli bir standarda kavuşturacak yazılı yönetmelik veya yönergelerin oluşturulmuş olması,
3. Üst yönetimin paylaşımcı, katılımcı ve görüş alma odaklı yönetim anlayışına sahip olması,
4. İdari personele yönelik hizmet içi eğitim faaliyetlerinin düzenleniyor olması,
5. Bilgi Yönetim Sistemi içeriğindeki birçok yazılımla bilişim ve iletişim alt yapısının güçlendirilmiş olması,
6. Öğrenci otomasyon sisteminin güçlü şekilde kurulmuş olması,
7. Birimlerin hizmet standartlarının ve hizmet envanterlerinin detaylı şekilde verilmiş olması,
8. Akademik personelin ve idari personelin yurtdışı ve yurt içi eğitimlere katılımlarının sağlanması,
9. Üniversitenin tüm etkinlikleri ile ilgili güncel verilerin kamuoyuyla paylaşılması (OMÜ-Bülteni),
10. Üniversitenin Samsun'a ve bölgeye sağlık hizmeti vermesi, üniversitenin güçlü yanları olarak değerlendirilmiştir.

İyileşmeye Açık Yanlar

1. Birçok alanda yazılı hale getirilmiş standartlar olmasına rağmen, teori ile uygulamanın birlikte, uyumlu ve eş zamanlı yürütülememesi,

2. İdari ve akademik personel sayılarının dağılımında birimler arasındaki dengesizliğin azaltılamaması, üniversitenin iyileştirmesi gereken konuları olarak önerilmektedir.

Ek 1: Saha Ziyareti Programı

Zaman	Program	Kimlerle ne yapılacağı
1. Gün - 19 Kasım 2017 Pazar		
14.00-18.00	Değerlendirme Takım üyeleri toplantısı	
19.00-21.00	Akşam Yemeği	Rektör, Rektör Yardımcıları, Genel Sekreter
21.00-21.30	Değerlendirme Takımının konaklama yerine transferi	
2. Gün - 20 Kasım 2017 Pazartesi		
08.45-09.00	Değerlendirme Takımının kuruma transferi	
09.00-09.30	Rektörle Görüşme	Rektör-Değerlendirme Takımı görüşmesi
09.30-11.15	Kurum Kalite Komisyonu üyeleriyle görüşme	Değerlendirme Takımı-Kalite Komisyonu görüşmesi
11.15-12.45	Senato ve Yönetim Kurulu üyeleriyle Görüşme	Değerlendirme Takımı-Senato ve Yönetim Kurulu üyeleri görüşmesi
12.45-13.20	Öğle yemeği	
13.20-13.30	Değerlendirme Takımının (3grup) ziyaret birimlerine transferi	
13.30-14.15	Değerlendirme Takımının Tıp Fakültesi ile görüşmesi	Dekan ve Dekan yardımcıları ile görüşme Prof. Dr. Sevim Rollas Ümmühan Çelik
13.30-14.15	Değerlendirme Takımının Mühendislik Fakültesi ile görüşmesi	Dekan ve Dekan yardımcıları ile görüşme Prof. Dr. Akile Reşide Gürsoy Prof. Dr. Belma Akşit
13.30-14.15	Değerlendirme Takımının Eğitim Fakültesi ile görüşmesi	Dekan ve Dekan yardımcıları ile görüşme Prof. Dr. Haluk Özmen Doç. Dr. Rüyam Küçüksüleymanoğlu
14.15-15.15	Değerlendirme Takımının Tıp Fakültesi 'nde görev yapan akademik personel ile görüşmesi	Prof. Dr. Sevim Rollas Ümmühan Çelik 7 Profesör; 8 Doçent
14.15-15.15	Değerlendirme Takımının Mühendislik Fakültesi 'nde görev yapan akademik personel ile görüşmesi	Prof. Dr. Akile Reşide Gürsoy Prof. Dr. Belma Akşit 2 Profesör; 8 Doçent; 5 Yard. Doçent
14.15-15.15	Değerlendirme Takımının Eğitim Fakültesi 'nde görev yapan akademik personel ile görüşmesi	Prof. Dr. Haluk Özmen Doç. Dr. Rüyam Küçüksüleymanoğlu 3 Profesör; 7 Doçent; 4 Yardımcı Doçent; 1 Öğr. Gör.
15.15-16.15	Değerlendirme Takımının Tıp Fakültesi 'nde öğrenim gören öğrenciler ile görüşmesi	Prof. Dr. Sevim Rollas Ümmühan Çelik 17 öğrenci
15.15-16.15	Değerlendirme Takımının Mühendislik Fakültesi 'nde öğrenim gören öğrenciler ile görüşmesi	Prof. Dr. Akile Reşide Gürsoy Prof. Dr. Belma Akşit 15 öğrenci
15.15-16.15	Değerlendirme Takımının Eğitim Fakültesi 'nde öğrenim gören öğrenciler ile görüşmesi	Prof. Dr. Haluk Özmen Doç. Dr. Rüyam Küçüksüleymanoğlu 15 öğrenci

16.30-18.00	Değerlendirme Takımının paydaşlarla görüş.	35 Paydaş
18.15-18.30	Değerlendirme Takımının konaklama yerine transferi	
19.30-20.30	Akşam yemeği	
20.30-24.00	Değerlendirme Takım üyelerinin birinci günkü izlenimlerine ilişkin gözlemlerinin değerlendirilmesi ve ikinci gün ziyaretine ilişkin planlamanın konuşulduğu bir toplantı	
3. Gün - 21 Kasım 2017 Salı		
08.15-09.00	Değerlendirme Takımının kuruma transferi	
09.00-09.45	Değerlendirme Takımının OMÜ Devlet Konservatuvarı Yüksekokulu yöneticileriyle görüşmesi	Prof. Dr. Sevim Rollas Prof. Dr. Akile Reşide Gürsoy Prof. Dr. Haluk Özmen
09.00-09.45	Değerlendirme Takımının Yeşilyurt Demir Çelik Meslek Yüksekokulu yöneticileriyle görüşmesi	Prof. Dr. Belma Akşit Doç. Dr. Rüyam Küçüksüleymanoğlu Ümmühan Çelik
09.45-10.45	Değerlendirme Takımının OMÜ Devlet Konservatuvarı Yüksekokulu 'nda görev yapan akademik personel ile görüşmesi	Prof. Dr. Sevim Rollas Prof. Dr. Akile Reşide Gürsoy Prof. Dr. Haluk Özmen 1 Profesör; 5 Doçent; 2 Yard. Doçent; 3 Öğr. Gör., 1 Arş. Gör
09.45-10.45	Değerlendirme Takımının Yeşilyurt Demir Çelik Meslek Yüksekokulu 'nda görev yapan akademik personel ile görüşmesi	Prof. Dr. Belma Akşit Doç. Dr. Rüyam Küçüksüleymanoğlu Ümmühan Çelik 1 Doçent; 1 Yard. Doçent; 13 Öğr. Gör.
10.45-11.45	Değerlendirme Takımının OMÜ Devlet Konservatuvarı Yüksekokulu 'nda öğrenim gören öğrenciler ile görüşmesi	Prof. Dr. Sevim Rollas Prof. Dr. Akile Reşide Gürsoy Prof. Dr. Haluk Özmen 10 öğrenci
10.45-11.45	Değerlendirme Takımının üyesinin, Yeşilyurt Demir Çelik Meslek Yüksekokulu 'nda öğrenim gören öğrenciler ile görüşmesi	Prof. Dr. Belma Akşit Doç. Dr. Rüyam Küçüksüleymanoğlu Ümmühan Çelik 10 öğrenci
12.30-13.30	Öğlen yemeği	
14.00-15.00	Üniversitede bulunan idari birimlerin yöneticileriyle görüşme	Takım üyeleri 8 idari birim yöneticisi
15.00-16.00	Seçilen idari birimlerde bulunan idari personelle görüşme	Takım üyeleri 14 idari birim personeli
16.00-17.30	Üniversitede bulunan araştırma birim yöneticileriyle görüşme	Takım üyeleri 10 idari birim yöneticisi
17.30-18.00	Değerlendirme Takımının konaklama yerine transferi	
18.00-19.00	Akşam Yemeği	
19.00-24.00	EK 2'nin doldurulması, çıkış görüşmesinde sözlü olarak iletilecek "Çıkış Bildirimi" haz.	Takım üyeleri
4. Gün - 22 Kasım 2017 Çarşamba		
08.30-08.45	Değerlendirme Takımının kuruma transferi	
09.00-09.45	Rektörle kısa bir görüşme	Rektör -Değerlendirme takımı
09.45-11.45	Çıkış görüşmesi	Değerlendirme takımı, Rektör, Rektör Yardımcıları, Kalite Komisyonu üyeleri, Rektör Danışmanları, davetliler
12.00	Değerlendirme Takımının kurumdan ayrılışı	